

Polska za 25 lat – drugi skok modernizacyjny

Seminarium

17 czerwca 2014 r.

Sala Obrazowa

Pałac Prezydencki

9.30-10.00 Rejestracja gości i przywitanie

10.00-11.30 Społeczeństwo czy jednostka? Wartości konstytucyjne w dobie globalizacji

Wydaje się, że dzisiejszy sposób rozumienia państwa, prawa, jednostki i jej roli w społeczeństwie musi ulec zredefiniowaniu zarówno z perspektywy mijających 25 lat, jak i w kontekście najnowszych wydarzeń na świecie. Przez ostatnie ćwierćwiecze z trudem budowaliśmy podstawy demokratycznego państwa, staraliśmy się osiągnąć jak najwyższy standard w zakresie funkcjonowania instytucji państwowych, w zakresie praworządności, a także praw człowieka. Wciąż jednak istnieją obszary wymagające wzmożonych działań. Dodatkowo w dobie globalizacji pojawiają się nowe wyzwania, a wraz z nimi nowe zagrożenia. W obliczu powszechnej informatyzacji sposób sprawowania władzy zaczyna być postrzegany inaczej, społeczeństwo domaga się dostępu do informacji, większego udziału i wpływu na podejmowanie decyzji w państwie. Społeczeństwo jest bardziej świadome swoich praw. Jednak obserwuje się również zjawisko większego eksponowania praw jednostkowych, co powoduje spychanie na plan dalszy kolektywnego sposobu rozumienia praw, interesu ogólnego, dobra wspólnego a nawet obowiązków jednostki wobec państwa.

Kluczowe zagadnienia: *Czy możemy mówić o kryzysie demokracji? Czy obecny system prawny będzie ewoluował w kierunku mechanizmów demokracji bezpośredniej? Na ile głos społeczeństwa powinien być słyszany w procesie stanowienia prawa? Jak określić granice dostępu do informacji publicznej w świecie powszechnej informatyzacji? Prawa jednostkowe czy solidaryzm społeczny? Wolność jednostki czy interes społeczny? Jaki model społeczeństwa będzie funkcjonował za 25 lat?*

Wystąpienia wprowadzające:

- Dr Monika Haczkowska (Laboratorium Idei – Prezydencki Program Ekspercki)
- Dr Ryszard Balicki (Uniwersytet Wrocławski)

11.30-11.45 – przerwa kawowa

11.45-13.15 Pionek czy rozgrywający? Polska polityka zagraniczna w XXI wieku

Polska jest na arenie międzynarodowej graczem wagi średniej o rosnącym znaczeniu i potencjale. Jednak, z tego samego powodu Polska musi mierzyć zamiary na siły. Dla Polski jako kraju pogranicznego UE i NATO niezwykle ważna jest nieprzewidywalna sytuacja na obszarze poradzieckim (np. ekspansja lub destabilizacja Rosji) oraz kondycja instytucji transatlantyckich, które wymagają przebudowy i regionu Europy Środkowej, potrzebującego drugiego skoku cywilizacyjnego. Kluczowe znaczenie dla przyszłości Polski będzie miał także kształt jej relacji z Niemcami, jej najważniejszym partnerem i jednocześnie najpotężniejszym aktorem w UE. Jednak, z drugiej strony w XXI w. w zglobalizowanym i wielobiegunowym świecie zdecydowanie zmniejszy się rola Europy natomiast wzrośnie wyraźnie znaczenie niezachodnich potęg pozaeuropejskich (np. Chiny) oraz mocarstw średnich rozmiarów (np. Turcja, Iran).

Kluczowe zagadnienia: *Jak w tym nowym środowisku geopolitycznym powinna wyglądać polska polityka zagraniczna? Jakie powinny być jej priorytety? Przy pomocy jakich narzędzi można je zrealizować?*

Wystąpienia wprowadzające:

- Adam Balcer (Laboratorium Idei – Prezydencki Program Ekspercki)
- Dr Spasimir Domaradzki (Laboratorium Idei – Prezydencki Program Ekspercki)

13.15 – 13.30 przerwa kawowa

13.30 – 15.00 Przedsiębiorstwa państwowe za 25 lat – balast czy ochrona interesów?

Polska zajmuje główne miejsce wśród państw OECD w wskaźniku 'upaństwowienia' gospodarki – co może oznaczać, że w Polsce istnieje więcej branż lub spółek o znaczeniu "strategicznym" lub wręcz przeciwnie, że należy przyspieszyć proces prywatyzacji. Niezależnie od tego przedsiębiorstwa państwowe (niektóre z powodzeniem) funkcjonują w wielu gospodarkach rynkowych. OECD rekomenduje jednak stosowanie kodeksu dobrych zasad dla takich przedsiębiorstw "OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises". Należy podkreślić, iż samo istnienie przedsiębiorstw państwowych oznacza bezpośrednią ingerencję państwa w gospodarkę, co w efekcie powodować może zaburzenia funkcjonowania wolnego rynku. Z drugiej strony panuje przekonanie, iż w sektorach w których panuje monopol, zastąpienie monopolu państwowego prywatnym szkodzi społeczeństwu. Czasem niektórzy politycy przez to, że uznają niektóre sektory za strategiczne wykluczają oddanie ich w prywatne władanie twierdząc, iż mogłoby to zagrozić interesom państwa, chociaż wtedy pozostaje pytanie

czy rzeczywiście większościowy udział jest konieczny. Liczba przedsiębiorstw państwowych jednak systematycznie maleje, dając tym samym większą przestrzeń do działania przedsiębiorstwom prywatnym. Niewątpliwie przy tym zagadnieniu pojawi się wiele trudnych do rozwiązania kwestii, ale nie da się ich uniknąć w przyszłości.

Kluczowe zagadnienia: *Jakie są empiryczne dowody na przewagę jednej formy własności nad drugą? Jaka jest definicja "strategicznego" przedsiębiorstwa państwowego? Jak przedsiębiorstwa państwowe są postrzegane przez inwestorów na giełdzie? Jakie warunki (ładu prawnego oraz instytucji prawa – wymiaru sprawiedliwości) powinny być spełnione aby prywatyzować dalej przez kolejne 25 lat?*

Wystąpienia wprowadzające:

- Sebastian Wawrzak (Laboratorium Idei – Prezydencki Program Ekspercki)
- Tomasz Stadnik (PZU S.A.)

15.00 – 15.30 Podsumowanie i pożegnanie gości

15.30 – 16.30 poczęstunek